

Trafikverket
Ärendemottagningen
Box 810
781 28 BORLÄNGE

Datum: 2017-03-17
Vår referens: 2017/457/10.1
Er referens: TRV 2016/71882

investeringsprojekt@trafikverket.se

Yttrande över Samrådsremiss för lokalisering av dubbelspår utmed Ostkustbanan delen Tjärnvik - Njurundabommen i Nordanstigs kommun, Gävleborgs län samt Sundsvalls kommun, Västernorrlands län

SMHI har tagit del av rubricerad remiss och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten) och meteorologi (inklusive luftmiljö och buller).

SMHI ställer sig positivt till att den aktuella järnvägen byggs ut. Fler bilister kommer troligen att välja den miljövänligare järnvägen vilket innebär att utsläppen av koldioxid och bilavgaser minskar.

Norrlandskusten är ett område i Sverige som då och då drabbas av s.k. snökanoner. Stora snömängder som faller under något dygn inom ett begränsat område strax innanför kusten. Det kan uppstå när mycket kall luft strömmar över öppet vatten i Östersjön och då ge upphov till band av täta snöbyar. Ett av de värsta fallen vi känner till inträffade i Gävle i december 1998. Då föll det 73 cm snö på ett enda dygn och drygt 130 cm på tre dygn.

Utmed Norrlandskusten kan det även falla stora regnmängder. Exempelvis föll det 195 mm under 48 timmar i Söderhamn i oktober 1992.

Framtida klimatet

Vid planering av samhället bör hänsyn tas till det framtida klimatet. Exempelvis förväntas lufttemperaturen att stiga, risken för skyfall öka och flödena i våra vattendrag förändras med ändrade nederbördsförhållanden och snötillgångar. Stormar förväntas inte bli värre eller vanligare än vad de historiskt har varit. Förändrade risker för översvämningar bör också tas hänsyn till. Mer information finns på SMHIs hemsida www.smhi.se.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

601 76 Norrköping Besök Folkborgsvägen 1 Tel 011-495 80 00 Fax 011-495 80 01

SMHI
Box 40
190 45 Stockholm/Arlanda

SMHI
Sven Källfelts Gata 15
426 71 Västra Frölunda

SMHI
Hans Michelsensgatan 9
211 20 Malmö

SMHI
Universitetsallén 32
851 71 Sundsvall

Vi hänvisar också till Nya klimatanalyser för länen:

<http://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/framtidsklimat-i-sveriges-lan-enligt-rcp-scenarier-1.95384>

Nationellt kunskapscentrum för klimatanpassning samlar in, utvecklar och tillgängliggör kunskap som tas fram regionalt, nationellt och internationellt om klimatanpassning. Centrumet finns vid SMHI och bedrivs i bred samverkan med aktörer inom klimatanpassningsområdet. Centrumet fungerar som en nod för kunskap om klimatanpassning och driver bland annat Klimatanpassningsportalen, www.klimatanpassning.se.

Översvänningsrisker

Det är viktigt att utreda vilka konsekvenser extrem nederbörd får för tågtunnlarna. De bör konstrueras så att stora mängder regnvatten inte tränger in i dem och orsakar översvämning. Hänsyn bör även tas till extrem nederbörd och översvämningar i framtida klimat.

Vid utformningen av järnvägen behöver hänsyn också tas till översvänningsrisker utmed sjöar och vattendrag.

Hydrologi

Sträckningar nära sjöar, vattendrag och våtmarker bör utformas omsorgsfullt så att de naturliga hydrologiska förhållandena inte påverkas.

Utsläpp av luftföroreningar och växthusgaser

Hur stor kommer miljövinsten bli då det aktuella dubbelspåret är klart? Vilket av de föreslagna sträckningarna ger störst miljövinster? En emissionsinventering bör göras. Det bör framgå i utredningen hur stora de totala utsläppen av växthusgaser (koldioxid m.m.) och av luftföroreningar (kväveoxider, partiklar m.m.) kommer att vara i området för de olika alternativa sträckningarna i förhållande till nuläget.

Buller

Ur bullersynpunkt är det en fördel om den nya sträckningen går utmed en redan befintlig väg eller järnväg, så att inte nya områden störs. Det måste också säkerställas att gällande bullernormer klaras för boende i området.

Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Eklund (hydrologi) och Lennart Wern (meteorologi).

För SMHI

Bodil Aarhus Andrae
Chef Avdelning Samhälle och säkerhet